

Kompetenceprofil - provsteembedet

Erling Andersen og Mogens Lindhardt

Kompetenceprofil – provsteembedet

Udgave 6.1 04072014

Udarbejdet af Mogens Lindhardt og Erling Andersen

Indhold

Forudsætninger.....	1
Fra kvalifikation til kompetence.....	1
Provstens arbejde og opgaver.....	2
Provsten som teologisk leder.....	3
Provstens kompetenceprofil.....	3
Kompetenceskema.....	5

Forudsætninger

Provsteembedet

Kirkeministeriet anmodede i forbindelse med indgåelsen af resultataftalen for 2012/13 FIP København om at udarbejde en kompetenceprofil for provsterne. Formålet med en sådan profil er, dels at det skal være muligt ud fra profilen at beslutte, hvad nye og erfarne provster skal uddannes i for at kunne fungere som provst, dels at kunne evaluere provsteuddannelsen i ft. provsteprofilen.

Hidtil har man systematisk spurgt kursisterne, hvad de synes om provsteuddannelsen i forbindelse med selve uddannelsesforløbet. Vi ved imidlertid meget lidt om, hvad svaret ville være, hvis vi spurgte nye provster efter 6 måneder om udbyttet af uddannelsen i ft. opgaverne, eller hvis vi spurgte provstiudvalgsmedlemmer, menighedsrådsmedlemmer, biskopper og præsterne i provstiet, om provsten var klædt på til at løfte opgaverne.

En kompetenceprofil er et væsentligt grundlag for en forventningsafstemning mellem bestyrelsen for FUV og aftagerne, om hvad man kan forvente af, at fx FUV's provsteuddannelse kvalificerer til. Det er også et internt værktøj for FUV i udvikling og løbende evaluering af uddannelsen.

I forbindelse med arbejdet med profilen har ministeriet kortlagt de opgaver, som love og regler pålægger provsten direkte og som forretningsførende for provstiudvalget. Herudover løser provsten en række opgaver på delegation fra biskoppen.

Overskriften på det foreliggende papir er i processen blevet ændret fra "kompetenceprofil for provster" til "kompetenceprofil for provsteembedet". Det har været nødvendigt først at kortlægge opgaver og ansvar for provsteembedet herunder provstiudvalget, dvs. de samlede opgaver og afledte kompetencebehov for at skabe det fulde overblik, inden det er muligt at vurdere hvem og på hvilket niveau, de relevante aktører skal besidde viden.

På baggrund af beskrivelsen af provsteembedet kan man således nedbryde kompetenceprofilen i profiler for de relevante roller: provsten, provstisekretæren og provstiudvalgsmedlemmerne. En vigtig del af beskrivelsen er også at tydeliggøre, hvordan kompetencer kan dækkes ind ved at trække på eksterne sagkyndige. Det kræver dog en vis faglig indsigt at kunne "styre" eksterne sagkyndige, hvorfor det vil være nødvendigt for provsten f.eks. at have kendskab til et emne, selv om det er en anden, der udfører opgaven.

Det ændrer heller ikke ved, at der skal være et overlap mellem rollernes kompetencer, hvis provsteembedet skal fungere. Eksempelvis skal provstisekretæren kunne lave og analysere et regnskab, provsten skal kunne analysere og kommunikere et regnskab og provstiudvalgsmedlemmerne skal kunne læse et regnskab, indgå i en diskussion af analyserne og godkende regnskaberne.

Når der i det følgende henvises til provsten bør det derfor læses som provsteembedet, selvom store dele af beskrivelsen vil gå igen i en kompetenceprofil for provster.

Fra kvalifikation til kompetence

Kompetencebegrebet har udkonkurreret begrebet om kvalifikation, når forholdet mellem medarbejdere og arbejdspladsens krav skal beskrives. Hvor kvalifikationsbegrebet har fokus på individuelle, faglige færdigheder såvel som holdninger, der i en vis grad er tilegnet gennem professionel uddannelse, er kompetencebegrebet mere rettet mod den enkeltes funktion i et fællesskab. Det kan bl.a. handle om samarbejdsevne, ansvarlighed, kommunikation, forandrings- og forundringsparathed, innovationsevne og evne til selvledelse, men også om normer og værdier.¹

Faglig beherskelse alene gør altså ikke en person kompetent. Kompetence har at gøre med den situerede praksis, og da den situerede praksis mere og mere fjerner sig fra en standardiseret form, må også kompetencebegrebet hægtes op på en lang række elementer, hvoraf mange ikke er det, der kaldes fagfaglige.

Provstens arbejde og opgaver

Denne bevægelse anes også i Betænkning 1527s beskrivelse af provstens arbejde, og den afspejles ret tydeligt i Betænkningens anbefaling af, at der laves specifikke stillingsbeskrivelser til hver provstestilling, beskrivelser, som indeholder embedets "særlige opgaver og udfordringer".² Det betyder, at provstens kompetencer må beskrives i forhold til det enkelte provsti og i forhold til provstens rolle i provstiudvalget, men samtidig skal der kunne siges noget generelt om de kompetencer, der skal til for at udfylde mellemliderjobbet. For provsten er i Betænkningen akkurat beskrevet som mellemlider, idet provstens arbejde henter legitimitet fra biskoppen: "Hovedsigtet med provstestillingen er ... at være biskoppens medhjælp."³

---

¹ Se fx Stegeager, Nikolaj og Laursen, Erik (2011): *Organisationer i bevægelse. Læring – udvikling – intervention*. Samfundslitteratur: 80 ff.; Qvortrup, Lars (2001): *Det lærende samfund*. Gyldendal: 111 ff.

² Bet. 1527: 61 f.

³ Bet. 1527: 53

Når arbejdsopgaverne – iflg. samme betænkning – sammen med den arbejdstid, der anvendes på provsteopgaverne, er vokset, må det betyde, at der er flere og flere ting, som biskoppen har brug for provstens hjælp til. Eller sagt anderledes med betænkningens egne ord: Den ændrede kompetencefordeling, som den tidligere er beskrevet i Betænkning 1477, har ”medført nye definitioner og dimensioner af provsteembedet ’opad’ og ’nedad’.”⁴ Disse definitioner og dimensioner handler bl.a. om at *koordinere og lede processer*, der forvaltningsmæssigt og teologisk er blevet lagt ud i provstierne. Det drejer sig om *fremme af samarbejdsrelationer* mellem præster, menighedsråd og provstiudvalg.

Fra provsteuddannelsen ved vi bl.a. fra de mange skriftlige opgaver, som provsterne udarbejder, at netop *arbejdet med relationer* er en helt central og tidskrævende opgave for provsten. Når arbejdet med relationer fylder så meget, skyldes det den almindelige udvikling i det lokale kirkelige arbejde, som ofte fordrer samarbejde på tværs, hvis det skal lykkes.⁵

Provsten som teologisk leder

Provsten omtales i Betænkning 1527 som den, der skal udøve *teologisk ledelse*. Det betyder, at provsten skal *holde fast på den overordnede mission*, som den er formuleret i indledningen i Bet. 1477.⁶ Det er en form for ledelse, der udøves relationelt, i samtaler, i møder, i sociale sammenhænge og medier. Provsten skal derfor besidde kompetencer til at *udvikle og beherske former*, hvori denne ledelse kan udfolde sig. Dermed, siger Betænkning 1527, adskiller teologisk ledelse sig i det ydre ikke ”væsentligt fra enhver anden offentlig leders rolle og opgave”.⁷ Og de kompetencer, som knytter sig til ledelsesopgaven handler således, som skrevet ovenfor, bl.a. om samarbejdsevne, ansvarlighed, kommunikation, innovationsevne og evne til selvledelse.

Overordnet beskriver Betænkning 1527 provstens arbejde som en del af *det gejstlige tilsyn*,⁸ som skal sikre, ”at alting går alle vegne skikkelig og ret til”. Tilsynet udmøntes i en række definerede opgaver, administrative såvel som ledelsesmæssige.⁹

Provstens kompetenceprofil

Provstens kompetenceprofil følger dermed to spor. Det ene spor relaterer til provsten som biskoppens medhjælp og som en del af det folkekirkelige tilsyn, som biskopperne har nyformuleret i Betænkning 1527.¹⁰ Det andet spor relaterer til provsten som embedsmand med det lovgivningsmæssige ansvar, der følger af tilsynet. Denne del af provstens kompetencer er i

---

⁴ Bet. 1527: 45

⁵ Imidlertid konstaterer Betænkning 1527, at denne opgave i praksis foregår uden inddragelse af biskop og stift. (Bet. 1527: 45) Arbejdet med relationer er derfor ifølge betænkningen en form for ledelse, der kalder på et ”tættere samarbejde på det teologiske felt mellem biskopper og provster”. (Bet. 1527: 46)

⁶ Bet. 1477: 12

⁷ Bet. 1527: 46

⁸ Det tilsyn, som er skildret i 1527, er det kirkelige tilsyn i sin helhed, altså først og fremmest det biskoppelige tilsyn, og det er ikke alle dele af dette tilsyn, som provsterne deltager lige aktivt og integreret i.

⁹ Bet. 1527: 50-52

¹⁰ Bet. 1527: 48 f.

Betænkning 1527 opregnet som en række eksempler på konkrete værktøjer – i betænkningen kaldet 'virkemidler' – som provsten skal mestre:¹¹

- Tjenstlige møder og samtaler
- MUS
- APV
- Besøg i sogne og pastorater
- Indstilling om tillæg
- Indstilling om orlov med og uden løn, herunder også studieorlov
- Provstikonventer
- Tilrettelæggelse af præsternes ferier
- Administration af sygefravær
- Deltagelse i orienterende møder i forbindelse med præsteansættelser
- Deltagelse i indsættelsesgudstjenester
- SUS (sogneudviklingssamtaler)
- Synsudsættelse
- Økonomisk styring (med provstiudvalg)
- Myndighedsudøvelse (provstiplan)
- Administration af rådighedsordning
- Forretningsførende medlem af provstiudvalget

Disse værktøjer eller virkemidler – og flere til – er udfoldet nærmere i den lovgivning, som beskriver provsten som embedsmand.

De to spor i kompetenceprofilen er samlet i nedenstående skema. I skemaet er der stiplede linjer i kompetencekolonnen, da de respektive kompetencer indgår i og må udnyttes i flere opgavesammenhænge.

Kompetenceprofilen afsluttes med en liste over provstiudvalgets opgaver. Den liste følger i naturlig forlængelse af, at provsten er forretningsfører i provstiudvalget og derfor sammen med formanden for provstiudvalget har ansvaret for, at udvalgets opgaver bliver planlagt og udført.

---

¹¹ Bet. 1527: 52. – Mærkværdigvis sættes der i kap. 5.1.3 lighedstegn mellem *virkemidler* og *kompetencer*.

Kompetenceskema

SPOR 1: Provsten som en del af det folkekirkelige tilsyn			
	Opgaver/Funktioner	Kvalifikationer	Kompetencer
Tilsynet som helhedsperspektiv¹²	<ul style="list-style-type: none"> • Igangsætte og understøtte forpligtende samtaler ... om kirkens/kristendommens vilkår, udfordringer og opgaver i den senmoderne virkelighed • Inspirere og opmuntre til fælles refleksion vedrørende vores grundlag som kristen kirke • Bidrage til formulering af visioner for det lokale arbejde, og at se dette arbejde i et bredere perspektiv såvel kirkeligt som folkeligt 	<ul style="list-style-type: none"> • Som repræsentant for folkekirken skal provsten både i og udenfor dennes tjeneste vise sig værdig til den agtelse og tillid, som stillingen kræver.¹³ • Kendskab til kirkens historie og tradition • Formå multifaglig refleksion omkring kristendommens nutidige relevans • Italesætte kirkens opgave i et nutidigt og forståeligt sprog • Iværksætte processer, der fører til fælles visioner 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksionskompetence, så der løbende sker organisatorisk selviagttagelse • Symbolsk ledelse, der favner og samler forskelligheden • Kommunikation, som udvikler og etablerer kollektive processer • Meningskompetence, som medvirker til at identificere og respektere et fælles grundlag
Tilsynet som lokalt nærvær og bidrag til kirkelig sammenhængskraft	<ul style="list-style-type: none"> • Fokus på det lokale kirkelige liv, ressourcer og muligheder • Skabe sammenhæng i det kirkelige arbejde • Videreformidler ideer og tanker sognene imellem 	<ul style="list-style-type: none"> • Indgående kendskab til det lokale kirkelige liv • Ressourcemæssig indsigt og overblik • Fortrolig med økonomistyring • Indgående kendskab til offentlig 	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarlighed, som udpeger og udnytter forskellige ressourcer • Inspirator, der opmuntrer til nytænkning og forandring • Engagement, som fastholder det lokale på den større sammenhæng

¹² Tilsynet gælder som helhed også valgmenigheder jf. Lov nr. 204 af 24. maj 1972 om valgmenigheder § 4: En valgmenighed står under tilsyn af provsten for det provsti, hvor valgmenigheden har sit hjemsted og af stiftets biskop samt under overtilsyn af Kirkeministeriet.

¹³ LBK nr. 488 af 06/05/2010 § 10: "Tjenestemanden skal samvittighedsfuldt overholde de regler, der gælder for hans stilling, og såvel i som uden for tjenesten vise sig værdig til den agtelse og tillid, som stillingen kræver."

	<ul style="list-style-type: none"> • Pege på mulighed og nødvendighed af samarbejde på tværs 	<p>forvaltning, som kirkens ressourcer er en del af</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunne etablere forbindelser mellem forholdsvis autonome enheder præget af mangfoldighed - herunder lede "opad".¹⁴ • Udøve progressiv forandringsledelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinator, som samler lokale indsatser til en helhed
Tilsynet som teologisk norm	<ul style="list-style-type: none"> • Teologisk fokus på præsternes embedsvirksomhed: forkyndelse, liturgisk og undervisningsmæssig praksis • Anvise, vejlede og fastholde. • Sikre sammenhæng mellem teologi og administration 	<ul style="list-style-type: none"> • Teologisk og pædagogisk kyndig • Administrativ orden og gennemsikuelighed • Regelkyndig • Forvaltningsduelig 	<ul style="list-style-type: none"> • Vejledning, der har forståelse for individets, organisationens og omverdenens behov og krav. • Konsekvens, som skaber tryghed i myndighedsudøvelsen • Tydelighed i regelstyring
Tilsynet som opmærksomhed på kvalitet og arbejdsfordeling	<ul style="list-style-type: none"> • Identificere og løse kvalitetsproblemer i det folkekirkelige arbejde, specielt i forhold til præsternes embedsvirksomhed • Sikre, at den samlede arbejdsbyrde fordeles rimeligt 	<ul style="list-style-type: none"> • Iagttage og udpege kvalitet fra flere sider: brugere såvel som udøvere • Etablere relationer mellem ansatte 	<ul style="list-style-type: none"> • Relationskompetence, som hjælper til iagttagelse af kirkens konkrete funktion i sin omverden • Proaktiv og reaktiv ledelsesudøvelse til gavn for helheden • Ansvarlighed, som tager hensyn til individet og helheden

¹⁴ At provsten skal lede opad er et andet udtryk for ansvarlighed overfor opgaven at være "biskoppens medhjælp". Provsten er forpligtet på loyalt at hjælpe til, at ledelsen som sådan lykkes. Provsten må derfor være konstruktiv sparringspartner, udfordrende, spørgende og bevidst om at give biskoppen nødvendig information.

SPOR 2: Til spor 1 hører en række specifikke embedsopgave

	Opgaver/Funktioner	Kvalifikationer	Kompetencer
Personaleledelse			
<i>Ansættelser</i>	<ul style="list-style-type: none"> • På det orienterende møde i menighedsrådet kan provsten på biskoppens vegne eller sammen med biskoppen gennemgå de indkomne ansøgninger.¹⁵ • Før indstillingsmødet kan provsten på biskoppens vegne gennemgå reglerne for stillingsbesættelse.¹⁶ • Provsten forudsættes at afgive en udtalelse i sagen, forinden sagens videre fremsendelse til biskoppen.¹⁷ 	<ul style="list-style-type: none"> • Ud fra ansøgninger og samtaler kunne pege på væsentlige match og mismatch mellem ansøgere og sogn. • Indsigt i lokale forhold 	<ul style="list-style-type: none"> • Objektivitet i behandlingen af ansøgere
<i>Afsked</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Provst og biskop har sammen og under særlige forhold sammen kompetencen til at indstille til ministeriet, at en præst meddeles afsked.¹⁸ 	<ul style="list-style-type: none"> • Mestre den svære samtale 	<ul style="list-style-type: none"> • Empati, som sikrer værdighed

¹⁵ BEK nr. 60 af 20/01/2010 § 4, stk. 4. "På det orienterende møde, der ledes af biskoppen eller af provsten på biskoppens vegne, gennemgår biskoppen (provsten) de indkomne ansøgninger. Provsten deltager i mødet sammen med biskoppen, såfremt biskoppen ønsker det." Det er dog oftest biskoppen, som forestår det orienterende møde, som provsten så naturligt deltager i.

¹⁶ BEK nr. 60 af 20/01/2010 § 6, stk. 2. "Før indstillingsmødet gennemgår biskoppen eller provsten på biskoppens vegne reglerne for stillingens besættelse. Om denne del af mødet foretages særskilt tilførsel til beslutningsprotokollen, der underskrives af samtlige mødedeltagere."

¹⁷ BEK nr. 60 af 20/01/2010 § 9, stk. 1, 1. pkt. "Efter modtagelsen af protokollatet og provstens udtalelse afgiver biskoppen sin indstilling til kirkeministeren."

¹⁸ LBK nr. 488 af 06/05/2010 § 43. "Efter indstilling fra provst og biskop kan der meddeles en præst afsked med virkning efter § 32, såfremt der mellem præsten og menigheden gennem en årrække har bestået en dybtgående uoverensstemmelse, som betyder en væsentlig hindring for det kirkelige livs

<i>Efteruddannelse</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Provsten skal godkende udgiften inden tilmelding til supplerende efteruddannelse.¹⁹ 	<ul style="list-style-type: none"> • Kendskab til regler om, struktur for samt indhold af efteruddannelse for præster 	<ul style="list-style-type: none"> • Italesætte sammenhæng mellem individuel kompetenceudvikling og organisationens lokale og samlede behov
<i>Arbejds miljø</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Provsten skal agere leder for arbejdsmiljøgrupperne²⁰ • To provster, valgt af provsterne fra det pågældende stift, indgår i arbejdsmiljøudvalgene.²¹ 	<ul style="list-style-type: none"> • Kendskab til arbejdsmiljøloven 	<ul style="list-style-type: none"> • Ledelse af grupper
<i>Dekorum</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Føre tilsyn med, at præsterne opfylder dekorum-kravet.²² 		
Administrativ kvalitet			
<i>Ministerialbøger</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Mindst hvert andet år foretage eftersyn af sognets ministerialbogsførelse.²³ 	<ul style="list-style-type: none"> • Fortrolig med personregistrering • Formår at finde og sætte sig ind i specifikke detaljer • Forståelse af opbygningen af persondata. • Viden om korrekt omgang med persondata. • Kendskab til lovgivningen omkring navne, faderskab, ægteskab, dødsfald og begravelse; navnelov; børnelov; 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ordentlighed</i>, som sikrer kvalificeret borgerservice

trivsel på det pågældende sted." Bekendtgørelsen skal forstås således, at det alene er biskoppen, som har den endelige kompetence til at indstille en præst til afsked. Provsten kan over for biskoppen anbefale, at det sker.

¹⁹ CIR nr. 9199 af 25/04/2012 § 5. Stk. 2. "Provsten skal godkende udgiften inden tilmelding til supplerende efteruddannelse."

²⁰ CIR nr. 9199 af 25/04/2012 § 2. stk. 2. "Arbejds miljøgrupperne oprettes provstivis og består af provsten som leder og en arbejdsmiljørepræsentant valgt blandt provstiets fastansatte præster."

²¹ CIR nr. 9199 af 25/04/2012 § 2. stk. 4. "Arbejds miljøudvalgene oprettes stiftsvis, og består af biskoppen som formand og to provster valgt af provsterne i stiftet og to arbejdsmiljørepræsentanter valgt af arbejdsmiljørepræsentanterne i stiftet."

²² LBK nr. 488 af 06/05/2010 § 10

²³ Cirkulære nr. 57 af 30/6/2006 § 6 og 7

		<p>lov om begravelse og ligbrænding; lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald samt alle underliggende bestemmelser.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kendskab til anordningerne om dåb og konfirmation; regelkomplekset omkring ægteskab; regelkomplekset omkring medlemskab af folkekirken; hjælpemidler såsom håndbog i personregistrering 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Tildeling af roller i personregistrering, primært til provstiets præster. 	<ul style="list-style-type: none"> • Forståelse for personregistrering • Viden om, hvilke rettigheder der er nødvendige i hvilke roller 	
<i>IT</i>	<ul style="list-style-type: none"> • It-sikkerhedsansvarlig for provstiets præster,²⁴ herunder tildele og ændre autorisation og sikre, at oplysninger ikke misbruges eller kommer til uvedkommendes kendskab samt sikre, at lokalerne, hvori der sker behandling af data, er indrettet med henblik på at forhindre uvedkommende adgang til oplysningerne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fortrolighed med folkekirkens IT-systemer 	
Tjenestebolig			
<i>Syn</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Forberede, foretage og/eller lede syn af kirker, kirkegårde og 	<ul style="list-style-type: none"> • Kendskab til bygning og bygningsvedligeholdelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Anerkende og inddrage <i>andre faglige kompetencer i beslutningstagning.</i>

²⁴ Cirkulære nr. 57 af 30/6/2006 § 5, 6 og 7

	embedsboliger mindst hvert 4. år. ²⁵ Herunder sikre registrering af gravminder. ²⁶		
	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarlig for afleveringssyn over ny kirke.²⁷ 	<ul style="list-style-type: none"> • 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Provsten har ret til at skaffe sig adgang til tjenesteboligen, når forholdene kræver dette. Dette skal ske med størst muligt hensyn til sognepræsten.²⁸ 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • Situationsfornemmelse, som viser agtelse for privatlivet
<i>Udtaleret</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Provsten skal, inden der træffes afgørelse om, at der knyttes tjenestebolig til stillinger som 	<ul style="list-style-type: none"> • 	

²⁵ LBK nr. 77 af 02/02/2009 § 26: "Mindst hvert 4. år forestås det i § 24 nævnte syn af provsten. Provsten fastsætter datoen for synet og indkalder menighedsrådet til deltagelse i synet. I synet deltager en bygningskyndig person, der er valgt af provstiudvalget. Provsten kan vælge at deltage i synet. Synsforretningen ledes af den af provstiudvalget valgte bygningskyndige eller af provsten, hvis denne deltager. Forretningen indføres i en for hele provstiet fælles synsprotokol og i kirkens protokol. Provsten sørger for, at en udskrift af forretningen tilgår provstiudvalget, der afgør, hvad der videre skal foretages."

CIR nr. 55 af 26/06/2012 § 32. stk. 1. "Mindst hvert 4. år forestås det i §§ 29 - 31 nævnte syn af provsten, som fastsætter datoen og indkalder deltagerne."

CIR nr. 55 af 26/06/2012 § 32. stk. 2. "I synet deltager - ud over de i § 29, stk. 2, nævnte personer - en bygningskyndig udpeget af provstiudvalget. Endvidere er en repræsentant for sognepræstens centralorganisation berettiget til at deltage. Synsforretningen ledes af provsten eller i dennes fravær af provstiudvalgets bygningskyndige."

LBK nr. 77 af 02/02/2009 § 31: "Kirkeministeren, stiftsøvrigheden eller provsten kan foranledige, at der afholdes et ekstraordinært syn efter reglerne i § 26."

Bek. nr. 1238 af 22/10/2007 § 44 stk. 2: "Synsforretningen indføres i kirkens protokol, menighedsrådets beslutningsprotokol og provstiets synsprotokol. Provsten attesterer alle tilførsler."

²⁶ LBK nr. 77 af 02/02/2009 kap. 4 samt Bek. nr. 1238 af 22/10/2007 kap. 3: Registrering af gravminder foretages særskilt for hver kirkegård af provstesynet.

²⁷ Bek. nr. 1238 af 22/10/2007 § 1, stk. 1: "Afleveringssyn, jf. lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde § 2, stk. 2, afholdes af provsten og en af Kirkeministeriet udpeget sagkyndig arkitekt."

LBK nr. 797 af 24/06/2013 § 11: "Inden valgmenighedens kirke eller kirkesal, jfr. § 3, stk. 1, tages i brug, skal den indvies efter reglerne om indvielse af folkekirkens kirker."

²⁸ CIR nr. 55 af 26/06/2012 § 27. "Repræsentanter for de kirkelige myndigheder har ret til, når forholdene kræver det, at få eller skaffe sig adgang til boligen. Udøvelsen af denne rettighed skal ske under størst muligt hensyn til sognepræsten."

	overenskomstansat sognepræst, have lejlighed til at udtale sig. ²⁹		
	<ul style="list-style-type: none"> • Provsten skal, inden der træffes afgørelse om dispensation fra en præsts boligpligt, have lejlighed til at udtale sig.³⁰ 		
Forretningsfører for provstiudvalg	<ul style="list-style-type: none"> • Provsten er forretningsfører i provstiudvalget og har derfor sammen med formanden for provstiudvalget ansvaret for, at udvalgets opgaver bliver planlagt og udført.³¹ 	<ul style="list-style-type: none"> • Indsigt i økonomistyring, herunder regnskabsanalyse og budgetværktøjer • Kendskab til styrelses- og almindelige forvaltningsretlige 	<ul style="list-style-type: none"> • Dømmekraft, som bygger på iagttagelse af sager ud fra forskellige synsvinkler • Fasthed, der sikrer gennemførelse af vedtagne beslutninger • Mod til at holde den fælles aftalte

²⁹ CIR nr. 55 af 26/062012 § 4. stk. 1. "Ministeren for Ligestilling og Kirke kan undtage fra § 3, 1. pkt. Forinden der træffes afgørelse herom, gives menighedsråd, provst og biskop samt en i tjenesteboligen boende sognepræst lejlighed til at udtale sig.

³⁰ CIR nr. 55 af 26/062012 § 4. stk. 7. "Såfremt et forhold ikke er omfattet af stk. 2-5, kan ministeren for ligestilling og kirke af sociale eller helbredsmæssige grunde i særlige tilfælde dispensere fra en bestående boligpligt efter ansøgning fra sognepræsten. Forinden der træffes afgørelse, gives menighedsråd, provst og biskop lejlighed til at udtale sig. Ministeren sørger desuden for at give fornøden orientering om udfaldet af sagen."

³¹ Hertil knytter sig en række love, bekendtgørelser og cirkulærer: 1) LBK nr. 796 af 24/06/2013 § 1, stk. 4: "Ejes en kirkegård af flere kirker i fællesskab, udfærdiges en vedtægt med regler for kirkegårdens bestyrelse. Vedtægten godkendes af provstiudvalget." 2) LBK nr. 796 af 24/06/2013 § 19, stk. 1: "Betaling for brug af kirken ved særskilte kirkelige handlinger, kirkelige møder m.v. fastsættes i en vedtægt, der udfærdiges af menighedsrådet og godkendes af provstiudvalget. Er kirken ikke selvejende, skal provstiudvalget forhandle forinden med den, der ejer kirken, eller den, der ejer afløsningssummen for kirketienden." 3) LBK nr. 796 af 24/06/2013 § 19, stk. 3: "For brug af kirken efter §§ 13 og 14 ydes en betaling, som fastsættes af provstiudvalget efter forhandling med menighedsrådet." 4) LBK nr. 77 af 20/02/2009 § 12: "Ved enhver kirkegård skal der være en af provstiudvalget godkendt vedtægt for orden på kirkegården og dennes benyttelse, en af Kirkeministeriet godkendt standardprotokol eller en anden af Kirkeministeriet godkendt kirkegårdsprotokol samt et kort over kirkegården." 5) LBK nr. 77 af 02/02/2009 § 25: "Om synsforretningen foretages tilførsel til kirkens protokol. En udskrift af denne indsendes til provstiudvalget, der afgør, hvad der videre skal foretages." 6) LBK nr. 77 af 02/02/2009 § 28: "Ved tildeling af anlægsbevillinger fastsætter provstiudvalget samtidig en frist for de pågældende arbejders gennemførelse, jf. § 26, 7. pkt. - Stk. 2. Provstiudvalget kan foranledige, at udførelsen af de i stk. 1 nævnte arbejder kontrolleres ved et ekstraordinært syn, jf. § 31." 7) Bek. nr. 1238 af 22/10/2007 § 13: "Køb og salg af arealer og bygninger uden for kirkegården til brug for kirken eller kirkegården skal godkendes af provstiudvalget." 8) Bek. nr. 1238 af 22/10/2007 § 15: "Opførelse, ombygning og nedrivning af bygninger til brug for kirken eller kirkegården skal godkendes af provstiudvalget." 9) Bek. nr. 1238 af 22/10/2007 § 19: "Ændring og regulering af kirkegårdens indretning skal godkendes af provstiudvalget. - Stk. 2. Træer på kirkegården må ikke fjernes uden tilladelse fra provstiudvalget. - Stk. 3. Dræning skal godkendes af provstiudvalget. Dræning kan ikke fordres udført i en større dybde end 2,2 m. Er kirken over 100 år gammel, skal omfangsdræn omkring kirken godkendes af stiftsøvrigheden." 10) Bek. nr. 1238 af 22/10/2007 § 21: "Gravgitre og mindesmærker, som ikke i medfør af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde kapitel IV er registreret som bevaringsværdige, kan, hvis de anses for skæmmende eller upassende, af provstiudvalget forlanges fjernet fra kirkegården." 11) Bek. nr. 1238 af 22/10/2007 § 27: "Kortet

	<ul style="list-style-type: none"> • Provsten har ansvaret for, at provstiudvalgets beslutninger effektueres.³² 	<p>regler og principper.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kendskab til gebyrregler, jf. bl.a. opgaverne vedr. fastsættelse af takster på kirkegårde. • Mødeledelse • Eksekvering af beslutninger • Formulering af mål og vision for provstiet i et flerårigt perspektiv • Sikre sammenhæng mellem aktiviteter og ressourcer 	<p><i>kurs.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Strategisk tænkning, som relaterer kirkestatistik og andet datagrundlag til mål- og visionsarbejde.</i> • <i>Formidling af tal og statistik til ikke-fagfolk.</i>
--	---	--	---

over kirkegården, jf. lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde § 12, skal udfærdiges i 2 eksemplarer, der ikke må opbevares samme sted, og godkendes af provstiudvalget." 12) Bek. nr. 1238 af 22/10/2007 § 46: "Menighedsrådenes afgørelser efter § 14, stk. 2, og 17, stk. 2, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde samt §§ 20, 23, stk. 4, 24, stk. 1, og 25, stk. 2, i denne bekendtgørelse kan påklages til provstiudvalget." 13) Bek. nr. 411 af 03/05/2006 § 2, stk. 2: "Menighedsrådets beslutning om præsteembedets køb eller leje af fast ejendom skal godkendes af provstiudvalget." 14) Bek. nr. 411 af 03/05/2006 § 3: "Menighedsrådets beslutning om bortforpagtning af jord som nævnt i stk. 1 eller om udleje af anden fast ejendom tilhørende præsteembedet skal godkendes af provstiudvalget." 15) Bek. nr. 411 af 03/05/2006 § 7 og 8: "Er der inden denne bekendtgørelses ikrafttræden i forbindelse med nedrivning eller salg af beboelsesbygningen på et præstegårdsbrug tinglyst en deklaration på restejendommen om, at denne ejendom inden et fastsat tidspunkt skal sælges, kan provstiudvalget efter ansøgning fra menighedsrådet godkende, at deklarationen aflyses, og at der i stedet tinglyses en deklaration som nævnt i § 5, stk. 1, eller § 6, stk. 1. - § 8. Provstiudvalget kan med tilslutning fra den stedlige jordbrugskommission fravige bestemmelserne i § 3, stk. 1, og §§ 4, 5 og 6, når særlige forhold taler for det.

³² LBK nr. 753 af 25/6/2013 § 17 b: "Provsten virker som udvalgets forretningsførende medlem og drager omsorg for udførelsen af udvalgets beslutninger."

BEK nr. 302 af 26/03/2007 § 1, stk. 3: "Provstiudvalget kan bemyndige provsten til at ekspedere en konkret sag eller bestemte arter af sager efter udvalgets nærmere vedtagelse."

Provstiudvalgets opgaver

Provstiets økonomi

Provstiudvalget har sammen med stiftsøvrigheden tilsynet med menighedsrådenes økonomiske forvaltning.³³

- Provstiudvalget har forvaltnings- og legalitetstilsyn med menighedsrådene, definerer rammerne til budgetprocessen, sørger for opfølgning på kvartalsrapporter samt godkender regnskab.³⁴
- Provstiudvalget analyserer – tværgående – menighedsrådenes budgetter og regnskaber
- Provstiudvalget vejleder om budgetskeema, årsafslutning og regnskabsskeema, moms i folkekirken, formåls- og artskontoplan, anvendelse af provstiernes budgetstøttesystem og økonomiportalen.³⁵
- Provstiudvalget rådgiver menighedsrådene om økonomi
- Provstiudvalget styrer udviklingen i provstiets samlede anlægsmasse, lånemasse og likviditet
- Provstiudvalget fastsætter provstiets samlede ligningsmæssige behov, udarbejder og udmelder drifts- og anlægsrammer
- Provstiudvalget udarbejder budget og regnskab for provstiudvalgskassen, herunder kvartals- og årsrapporter samt sikring af at igangsætning og udbetaling af anlægsbevillinger.
- Afholdelse af budgetsamråd³⁶
- Provstiudvalget kan tillade, at et provenu, der er fremkommet ved salg eller anden afståelse af rettigheder over kirkens eller præsteembedets faste ejendom, ikke indbetales til kirke- og præsteembedekapitalen, såfremt visse betingelser er opfyldte.³⁷
- Provstiudvalget har ansvaret for, at kirkegårds- og krematorietaksterne er korrekt beregnede, godkendte og ajourførte i GIAS³⁸

³³ LBK nr. 771 af 24/6/2013 § 45: "Tilsynet med menighedsrådenes økonomiske forvaltning varetages af provstiudvalget og stiftsøvrigheden efter de bestemmelser, der er fastsat herom. Tilsyn med menighedsrådenes funktion i øvrigt udøves af biskoppen efter reglerne herom."

³⁴ CIR nr. 9081 af 25/02/2013

³⁵ VEJ nr. 9080 af 25/02/2013

³⁶ CIR nr 9081 af 25/02/2013 § 3: "Provstiudvalget skal udarbejde foreløbigt budget for provstiudvalgskasserne senest den 15. juni. Provstiudvalget er forpligtet til at orientere menighedsrådene i kommunen om budgettet for provstiudvalgskassen på budgetsamrådet. Budgettet udarbejdes i provstiudvalgskassernes økonomisystem."

³⁷ BEK nr. 1367 af 05/12/2010 § 5.

³⁸ CIR nr. 9074 af 12/02/2013. CIR nr. 9076 af 12/02/2013.

Ejendomme

- Provstiudvalget har pligt til at indhente en udtalelse fra sognepræsten i henhold til køb af byggegrund til opførelse af tjenestebolig, om køb af eksisterende ejendom til tjenestebolig samt om salg, leje, nedrivning eller forslag - herunder ændringsforslag - til ombygning af tjenesteboliger.³⁹
- Ligeledes kan provstiudvalget afvise eller godkende menighedsrådets finansieringsplan i henhold til køb, salg eller ombygning af tjenestebolig. Ved væsentlige ændringer af boligen underretter provstiudvalget stiftsøvrigheden.⁴⁰
- Provstiudvalget kan bede bygningskonsulenten om at afgive en erklæring, inden provstiudvalget træffer afgørelse i sager vedrørende tjenesteboliger.⁴¹
- Provstiudvalget kan afvise eller godkende salgsaftaler vedr. ikke-fredede bygninger.⁴²

³⁹ CIR nr. 55 af 26/06/2012 § 34: "Inden menighedsrådet træffer beslutning i henhold til § 33, skal det indhente en udtalelse fra sognepræsten.

Udtalelsen sendes med sagen til provstiudvalget eller stiftsøvrigheden, jf. § 35."

⁴⁰ CIR nr. 55 af 26/062012 § 35. stk. 1: "Menighedsrådets beslutning i henhold til § 33, herunder finansieringsplan, skal godkendes af provstiudvalget. Ved væsentlige ændringer af boligen underretter provstiudvalget stiftsøvrigheden."

⁴¹ CIR nr. 55 af 26/062012 § 35. stk. 3: "Efter anmodning fra provstiudvalget henholdsvis stiftsøvrigheden afgiver bygningskonsulenten erklæring, inden provstiudvalget henholdsvis stiftsøvrigheden træffer afgørelse i sager vedrørende tjenesteboliger."

⁴² CIR nr. 55 af 26/062012 § 37. stk. 3: "Endelig salgsaftale betinges af provstiudvalgets (ved fredede bygninger stiftsøvrighedens) godkendelse, jf. § 35."